

HAZURLU VE GÜVENLİ GELECEK

BAŞLICA TAAHHÜTLER

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

“Ülkenin Geleceği”

1 Kasım 2015 Seçim Beyannamesi

Hedef

- Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye'yi küresel güç ve lider ülke yapma yolunda kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerle kamuoyunun huzuruna çıkmaktadır. Birinci İktidar Dönemi: 2016-2019 Yıllarını Kapsayan **"Huzurun Tesisi, Onarım ve Atılım"** Dönemi, İkinci İktidar Dönemi: 2020-2023 Yıllarını Kapsayan **"Bölgesel Güç, Küresel Aktör Türkiye"** Dönemi, Uzun Vadeli Stratejimiz ise 2053 yılını hedefleyen **"Küresel Güç Türkiye Vizyonu"**dur.
- Kısa vadeli hedefimiz; tek başına iktidar olmak, 2016-2019 yıllarını kapsayan birinci iktidar dönemi sonuna kadar tahrip edilen Türkiye'nin onarılmasını, çözölen milletin bütünleştirilmesini, demokrasinin güçlendirilmesini sağlamak; ekonomik, siyasi, sosyal ve teknolojik alanlarda yapılacak atılımlarla Türkiye'yi içine girdiği kısır döngüden çıkarmak ve sıçrama yapmasını temin etmektir.

- Orta vadeli hedefimiz 2020-2023 yıllarını kapsayan ikinci iktidar dönemi sonunda 2023 yılında, Türkiye'nin bölgesel güç haline gelmesi, siyasi ve sosyal sorunları aşarak küresel ölçekte söz sahibi olmasıdır.
- Uzun vadeli stratejimiz ise 2053 yılında Türkiye'nin “Küresel Güç ve Lider Ülke” olmasını sağlamaktır.

Anayasa

- Partimiz Anayasa'nın, genel sınırlama hükümlerinden daha çok, genel koruma hükümlerine yer vermesini, özgürlükleri esas almasını ve bir “Toplum Sözleşmesi” niteliğinde olmasını gerekli görmektedir.
- Cumhuriyetin temel niteliklerini, devletin kuruluş esaslarını düzenleyen Anayasa'nın ilk dört maddesi ilelebet korunacaktır.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter milli devlet yapısını esas alan parlamenter sistemi, demokratik siyasi sistemin sürdürülebilmesi bakımından gerekli görüyor ve Türk milletine en uygun yönetim şekli olarak değerlendiriyoruz. Anayasa ihtiyacını toplumsal gereklilikler

yerine devleti ve milleti parçalanmaya götürecek bir sistem değişikliğine endeksleyen siyasi yaklaşımı reddediyoruz.

Adalet

AKP döneminde başta bölücü terör örgütüyle sürdürülen müzakere sürecine paralel olarak yapılanlar olmak üzere etnisite merkezli, ayrımcı, milli ve manevi değerlerle üniter milli devlet yapısını, Cumhuriyetin temel niteliklerini tahrip eden, Türkiye'nin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğini tehdit eden, yolsuzluk ve usulsüzlüğü teşvik eden yasal ve idari düzenlemeler kaldırılacak ve oluşan tahribatı onarıcı yeni düzenlemeler hayata geçirilecektir.

■ Vatandaşlarımızın muhatap olduğu hukuki meselelerde hangi hukuki yollara ne şekilde başvuracağı ile ortaya çıkmadan hukuki problemlerin önlenmesi, uyuşmazlıkların azaltılarak yargının yükünün hafifletilmesi amacıyla tüm vatandaşlarımızı kapsayan bir **aile avukatlığı** sistemi oluşturulacak ve hukuki koruma sigorta sistemi yaygınlaştırılacaktır.

- Kadın, çocuk, engelli ve yaşlılara yönelik şiddet olaylarında dava zamanaşımı kaldırılacak, harç ve benzeri mahkeme masrafları alınmayacaktır.
- Kolluk sisteminden kaynaklanan yapısal ve hukuki sorunlar çözülecektir. Bilirkişilerin raporlarında objektif bilimsel ölçütlerin uygulanması temin edilecektir. Yargı sisteminin ayrılmaz bir parçası olan avukatlık, noterlik, icra ve iflas idareleri ile ceza infaz kurumlarının kronik sorunları çözüme kavuşturularak adalet sistemine katkı sağlaması temin edilecektir.
- İnfaz koruma memurlarına, çalışma sürelerinin her bir yılı için 90 gün fiili hizmet süresi zammı (yıpranma payı) hakkı verilecektir.
- Mübaşir, zabıt katibi ve diğer adalet hizmetlerinde çalışanların mali ve sosyal haklarıyla diğer özlük haklarında gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.

Yolsuzlukla mücadele

- Toplum hayatını, demokratik rejimi ve ahlaki değerleri tahrip eden, halkın devlete olan güvenini azaltması ve toplumsal dokuyu tahrip etmesi

yanında kaynak israfına, yatırım ortamının bozulmasına ve uluslararası itibarımızın zedelenmesine yol açan yolsuzluğa karşı köklü ve kalıcı tedbirler alınacak, yolsuzluk yapanlar ve yolsuzluğu doğuran unsurlarla etkili bir mücadele yürütülecektir.

- Yolsuzlukların önlenmesinde etkinliği sağlamak amacıyla denetim sistemi, yapısal ve işlevsel olarak yeniden düzenlenecektir.
- “17-25 Aralık rüşvet, yolsuzluk ve kara para” soruşturması ile ortaya dökülen, hükümet üyeleri ile aile fertlerinin içinde yer aldığı siyasi tarihimizin en büyük rüşvet ve yolsuzluk iddiaları başta olmak üzere tüm yolsuzlukların üzerine titizlikle gidilecek; devlet malına el uzatanlardan, kul hakkı yiyenlerden, rüşvetçilerden, soygunculardan ve hortumculardan hesap sorulacaktır.
- Yolsuzluk yoluyla elde edildiği hukuki olarak tespit edilen her türlü varlığa, nerede ve kimin adına kayıtlı olursa olsun, zaman aşımı gözetilmeksizin

el konulmasına imkân sağlayacak hukuki düzenlemeler yapılacaktır.

- Yolsuzlukları önlemek, yolsuzluklarla mücadelede etkin ve kalıcı politikalar üretmek ve ilgili kuruluşlar arasında eşgüdüm sağlamak üzere, özerk bir **“Yolsuzlukla Mücadele Kurulu”** oluşturulacaktır.
- Yolsuzluğun toplumumuzdaki olumsuz etkilerinin önlenmesi ve temiz kuşaklar yetiştirilebilmesi için her yıl 17-25 Aralık tarihleri arasındaki dönem **“Yolsuzlukla Mücadele Haftası”** ilan edilecektir.
- Kamu ihale sistemi bütünüyle yeniden düzenlenecek, bu doğrultuda **“Kamu İhale Kurumu”** da yeniden yapılandırılacaktır.
- Siyasi partiler ve seçim kanunları gözden geçirilerek siyasette demokratik ilke ve standartların hâkim olmasını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.
- Siyasi partilerin, TBMM üyelerinin ve üst siyasi yönetim kadrolarının faaliyet ve çalışmalarının tüm yönlerinin etik esaslara bağlanması esas olacaktır. Bu amaçla kapsamlı bir **siyasi ahlak yasası** çıkarılacaktır.

Kamu yönetimi, kamu çalışanları

- Kamu yönetimi reformunun temel ilkelerini; hukuk devleti ve adalet, kurumsal kapasitenin artırılması, bireysel yetkinlikleri, performansı ve hizmet üretimini esas alan bir insan kaynakları yönetimi, e-dönüşüm, yolsuzluklarla mücadele ve hesap verebilirlik oluşturacaktır.
- Devletin doğrudan hizmet sunumundaki rolü azaltılarak düzenleme ve denetleme görevini daha iyi şekilde yürütmesi sağlanacaktır. Stratejik işlevler merkezileştirilecek yerel yönetimlerin uhdesinde daha etkin hizmet sunulabilecek olan operasyonel işlevler yerelleştirilecektir.
- Vatandaşın, kamu kurumlarından aldığı hizmetten memnun ve mutlu olduğu, idari eylem ve işlemleri denetleyebildiği ve mutlak güven duyduğu bir kamu yönetimi tesis edilecektir.
- Personel rejimi, liyakati esas alan ve performansı değerlendiren anlayışla yeniden düzenlenecektir.

- Kamuda çalışan taşeron işçiler, 4/C'liler, vekil, sözleşmeli ve geçici statüde çalışanlar kadroya geçirilecektir.
- Kamu çalışanları üzerinde uygulanan yıldırma, sürgün, ötekileştirme, torpil ve kayırmaya dayalı zulüm düzenine son verilecek ve yaşadıkları mağduriyetler giderilecektir.
- Kamuda çalışan şube müdürlerine 3000 ek gösterge verilecek, müdürler, müdür yardımcıları, şef, memur ve yardımcı hizmetlilerin mali ve sosyal hakları ile ilgili mağduriyetleri giderilecektir.
- Kamu çalışanlarına çeşitli adlar altında ödenmekte olan tüm ek ödemeler emekli aylığına yansıtılacaktır.
- Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında verilmiş olan disiplin cezaları, Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ve yolsuzluk suçları ile ilgili olanlar hariç olmak üzere bütün sonuçları ile affedilecektir.

- Memur ve diğer kamu görevlilerinden bir derece hakkından daha önce yararlanmamış olanlara bir derece verilerek eşitsizlik giderilecek ve yeni göreve başlayacak olanların da derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmesine yönelik düzenleme yapılacaktır.
- İmam ve müezzin kadrosu olmayan camilere kadro ihdası yapılacak, boş bulunan imam ve müezzin kadrolarına atama yapılarak imam ve müezzini olmayan cami bırakılmayacaktır,
- Büyükşehir belediyesi sınırlarını mülki sınır haline getiren büyükşehir belediyesi kanunundaki düzenleme kaldırılacak, bu doğrultuda ilçe belediyeleri yetki ve işlevlerine yeniden kavuşturulacaktır.
- Kaldırılan belediye, özel idare ve beldeler ile tüzel kişilikleri sona erdirilen köylerin ekonomik, sosyal, demografik ve benzeri yöreye özgü özellikleri dikkate alınarak yeniden kurulmaları ve tüzel kişiliklerine kavuşturulmaları sağlanacaktır.

- Belde ve köylerde, üretim yapısı ve potansiyeli dikkate alınarak tarım, hayvancılık, sağlık, turizm, orman, maden ve diğer alanlarda kamu görevlileri görevlendirilecektir.

Ekonomik hedef ve politikalar

- Partimizin ekonomi politikaları milletimizin karşı karşıya olduğu borçluluk, geçim sıkıntısı ve fakirliğe çare olacak acil önlemlerden oluşan **“rahatlatıcı politikalar”** ile bununla eş zamanlı olarak Türkiye’yi geleceğe taşıyacak **“kalkınma politikaları”** olmak üzere iki ana eksenden oluşmaktadır.
- İleri teknoloji kullanan, yenilikçiliği, verimliliği ve istihdamı gözeten, gelirin adil bölüşümünü esas alan, rekabet gücü yüksek üretim ekonomisini tesis etmek ve sosyal dokuyu güçlendirmek amacıyla, ülkemizin kendi imkân ve şartları ile doğal ve beşeri kaynaklarını dikkate alan **“Üreten Ekonomi Programı”** uygulamaya konulacaktır.

Uygulayacağımız Ekonomi Programının ulaşmak istediği hedefler şunlardır:

- Sürdürülebilir ve yüksek bir büyüme ortamını tesis etmek
- Ekonominin dış kaynak bağımlılığını azaltarak şoklara karşı dayanıklı hale getirmek ve kırılganlığını azaltmak
- Fiyat istikrarını sağlamak
- Büyümeden taviz vermeden cari açığı kontrol altına almak
- Maliye politikasını makro politikaları destekleyici şekilde yürütmek
- İstihdamı teşvik edici bir işgücü piyasası kurmak
- Ar-Ge payını artırmak, bilgiyi ticarileştirmek, yenilikçiliği ve girişimciliği kurumsallaştırmak, dünyada Türk markalı ve patentli ürünleri yaygınlaştırmak
- Ekonomide kaynakları üretken alanlara yönlendirmek

- Firmaların ve hane halkının borç yükünü azaltarak sürdürülebilir hale getirmek

Üreten Ekonomi Programının makroekonomik hedefleri

Yanlış ekonomik politikalar nedeniyle, 2015 yılında da çok düşük gerçekleşeceği tahmin edilen büyüme, MHP iktidarında oluşacak güven ve istikrar ikliminde alınacak yapısal tedbirlerle, 2016 yılından itibaren kademeli olarak artmaya başlayacak ve birinci iktidar dönemi sonunda yüzde 6,1'e ulaşacaktır. Böylece, 2019 yılında, GSYH 1 trilyon dolara, kişi başına gelir ise 13 bin dolara yükselecektir.

2019 yılında, yüksek büyümenin ve reformların etkisiyle işgücüne katılım oranı 2,4 puan artarak yüzde 52,9'a; istihdam, yıllık ortalama yüzde 2,6 artışla, 29,1 milyon kişiye ulaşacaktır. 2016-2019 döneminde her yıl ortalama 700 bin kişiye ilave iş sağlanacaktır.

2015 yılında 148 milyar dolara gerilemesi beklenen ihracatın, ekonominin

yeniden üretir hale gelmesi ve ihracatı artırmaya yönelik alınacak tedbirlerin etkisiyle yıllık ortalama yüzde 9,3 reel artışla, 230 milyar dolara; kriz ortamının etkisiyle 2015 yılında önemli ölçüde azalan ithalatın ise nispeten daha düşük artarak dönem sonunda 333 milyar dolara ulaşması beklenmektedir. Bu çerçevede, büyümenin hızlanmasına rağmen dönem boyunca cari işlemler açığının milli gelire oranının yüzde 5 civarında tutulması hedeflenmektedir.

Bir yandan israf ve aşırı tüketimin önüne geçilerek, diğer taraftan yüksek gelir artışı etkisiyle yurt içi tasarrufların milli gelire oranı dönem sonunda yüzde 19,4'e ulaşacaktır.

Belirsizlik ve istikrarsızlık nedeniyle yatırım yapılamaz hale gelen ülkemizde yeniden yatırım hamlesi başlatarak sabit sermaye yatırımlarının GSYH'ya oranı, 4 puan artışla yüzde 24'e yükseltilecektir.

Enflasyon kademeli bir düşüşle 2019 yılı sonunda yüzde 6'ya düşürülecektir

Makroekonomik Politikalar

- Türkiye'nin içine düştüğü “Orta Gelir Tuzağı”ndan çıkarılması için yurtiçi üretimde rekabet gücü ve katma değeri yüksek ürünlerin üretimine öncelik verilecek, ekonomik büyümeyi kısıtlayan tasarruf oranının artırılması sağlanacaktır.
- Para politikası uygulamalarında Merkez Bankasının araç bağımsızlığı ilkesi hâkim olacaktır.
- Vergi sistemi, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını dikkate alan dinamik bir yapıya kavuşturulacaktır. Bu çerçevede yatırım yapanlara, istihdam, üretim ve ihracat artışı sağlayanlara yönelik vergi indirim ve kolaylıklarını içeren bir program uygulamaya konulacaktır.
- Akaryakıt, tütün, alkol ve şeker başta olmak üzere kaçakçılığın yüksek

boyutlara ulaştığı alanlarda, yapılacak hukuki, idari ve denetim tedbirleriyle kaçakçılıkla etkin bir mücadele başlatılacaktır.

- Geri dönüşüm ekonomisiyle ilgili mevzuattan kaynaklanan idari ve vergisel sorunlar çözüme kavuşturulacaktır.
- Üretim ve ticareti olumsuz etkileyen harç ve damga vergisi gibi işlem vergileri azaltılacaktır.
- Vadeli satışlarda KDV erteleme sistemi getirilecektir.
- Vergisini düzenli ödeyen vatandaşlar ödüllendirilecektir.
- Vergi mükelleflerinin üretim ve ticaretine ilişkin belgelendirdikleri harcamaların gider konusu yapılması sağlanacaktır.
- Asgari ücretliden vergi alınmayacak, bütün çalışanların gelirlerinin asgari ücret kadar kısmı vergi dışı bırakılacaktır.
- Kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması ilkesi

çerçevesinde adalet, güvenlik, eğitim, sağlık, enerji, savunma, ulaştırma, havacılık ve uzay, Ar-Ge, yazılım ve yeni teknolojilerin geliştirilmesine yönelik alanlardaki yatırım projelerine öncelik verilecektir.

- Kamuya ait hizmet binası yapımında saltanat anlayışına son verilecektir.
- Borç yönetimi, istikrarın sağlanması amacıyla kullanılan ayrı bir politika olarak değerlendirilecek, para ve maliye politikalarıyla uyumlu, sürdürülebilir, şeffaf ve hesap verilebilir bir borçlanma politikası izlenecektir.
- KOBİ'lerin, esnaf ve sanatkârın, çiftçilerimizin ve diğer vatandaşlarımızın borç ve yüksek faiz sarmalının neden olduğu yoksulluk tuzağından kurtarmak amacıyla finansal borçların yeniden yapılandırılması için **“Borç Sarmalından Çıkış Projesi”** uygulamaya konulacaktır.
- Mevcut borç sorunu çözümlenirken bir yandan üreten ekonomi programının sağlayacağı gelir ve istihdam artışı, diğer yandan sosyal destek programımız, finansal farkındalık ve alınacak makro ihtiyati tedbirlerle

vatandaşımızın tekrar borç tuzağına düşmesinin önüne geçilecektir.

- Finansal ürünlerin yeterli çeşitliliğe sahip olması ve finansal farkındalığın artırılması sağlanacaktır.
- Kamu bankalarının; tarım sektörünün modernleşmesi, sanayi üretiminin artırılması, bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesi ile tarımsal üretime, küçük ve orta ölçekli işletmelere, Ar-Ge ve teknolojik yatırımlara destek verecek şekilde hizmet vermeleri sağlanacaktır.
- KOBİ'lerin bankalardan daha fazla kaynak kullanmasını temin etmek üzere, Kredi Garanti Fonu sisteminin kaynakları artırılabilecektir. Ayrıca, Kredi Garanti Fonu ve risk sermayesi sistemi etkin hale getirilerek KOBİ'lerin teminat sorunu çözülecektir.
- İhracatta; katma değeri yüksek, bilgi ve teknoloji yoğun ürünler ihraç etmek; dünya ticaretinde önemi artan, alım gücü yüksek, genç nüfuslu ve dinamik pazarlara yönelmek; komşu ülkelerle ticareti geliştirmek; nihai tüketiciye ulaşmak gibi stratejiler benimsenecektir.

- İhracatta sektörel ve mal grupları çeşitliliğinin sağlanması kapsamında, katma değeri yüksek ve teknoloji yoğun mallara ağırlık verilerek “Türk Malı” imajının yerleşmesi için moda-marka oluşturulması ile tanıtım ve tasarım faaliyetleri desteklenecektir.
- Türk lirasına istikrar kazandırılarak dış ticarette ikili antlaşmalar çerçevesinde milli paranın daha fazla kullanımı sağlanacaktır.
- Hukuk normlarında, vergilemede ve bürokratik işlemlerde yatırım için her bakımdan öngörülebilir, istikrarlı ve güvenilir bir ortam oluşturulacak, hukuk devleti tesis edilerek yabancı yatırımcı için bütünüyle kurumsal hale gelmiş bir yatırım ortamı teşekkül ettirilecektir.
- Yeni teşvik sisteminde, bölgesel teşviklerden ziyade, en fazla etkiyi yapacak stratejik sektör ve işletmeler üzerine yoğunlaşılacaktır.
- Özelleştirmede öncelikli olarak halka arz yoluyla özelleştirme yöntemi uygulanacak, sermayenin tabana yayılması sağlanacaktır.

▪ Ekonomi yönetimi yeniden yapılandırılacak, **Ekonomi ve Hazine Bakanlığı** kurulacaktır.

Bilim ve teknoloji

▪ Bilgi toplumuna geçişin her türlü alt yapısının oluşturulması, teknoloji tedarik ve yatırımları ile bilimsel ve teknolojik araştırma ve geliştirmenin etkin bir şekilde yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanması amacıyla “Bilim, Teknoloji ve İletişim Bakanlığı” kurulacaktır.

▪ Kamu kaynaklarından Ar-Ge yatırımlarına daha fazla kaynak aktarılacaktır. Özel sektörün; Ar-Ge ve teknoloji üretimi yatırımları desteklenecek, Ar-Ge'ye daha fazla kaynak ayırması sağlanacaktır.

▪ Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı bugünkü yüzde 0,9 seviyesinden dört yıl içinde yüzde 2'ye çıkarılacaktır.

▪ Bilimsel ve teknolojik araştırmaların, yenilikler ve buna bağlı olarak verilecek patentler aracılığıyla üretime ve toplumsal faydaya dönüşmesini sağlamak amacıyla “**Milli Yenilik Sistemi**” kurulacak, bu çerçevede,

teknolojik yenilikler ve teknolojik ürünleri yenilemek için gerekli olan Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.

- Milli teknoloji üretim merkezi **“Bilge Kent”** oluşturulacak ve Türk Dünyasının bilimsel araştırma merkezi niteliğinde “Ankara Temel Araştırmalar Merkezi (ATAM)” kurulacaktır.
- Başta savunma sanayiine yönelik tedarikler olmak üzere, tüm kamu kurumlarının tedarik politikaları Ar-Ge'ye dayalı olacak ve bilim, teknoloji ve yenilik yeteneğimizi geliştirmek amacıyla kullanılacaktır.

Bilgi ve İletişim

- Bilgiye iş yeri, okul ve evlerden kolayca erişimi teminen, millî enformasyon ağına ilişkin alt yapı oluşturulacak, bilgisayar yazılım ve donanım faaliyetlerinin teşviki suretiyle de özellikle yazılım alanında ülkemizin lider ülkeler arasına girmesi sağlanacaktır.

- Bilgi teknolojilerinde eğitilmiş insan gücü yetiştirilmesine önem verilecektir. **"Bilişim Vadisi"** Projesi hayata geçirilerek, sektörde faaliyet gösteren firmalar için alt yapısı hazır alanlar tahsis edilecek, yazılım ve hizmetler alanında sektörün yurt dışına açılması desteklenecektir.
- İletişim üzerindeki vergi yükü hafifletilecektir.
- e-yaşam tarzının bir gereği olarak herkese nüfus, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, vergi gibi vatandaşlık bilgilerinin yer aldığı "akıllı kart" verilerek hayatın kolaylaştırılması sağlanacaktır.
- İletişim teknolojileri kullanımı üzerindeki siyasi baskı ve keyfi düzenlemeler kaldırılarak, bilgiye erişimde kişisel ve ekonomik özgürlükler, evrensel hukuk ilkeleriyle korunacaktır.
- Özel hayatın gizliliğini ihlal eden yasal olmayan dinleme ve izlemeler ile bunların yayınlanması engellenecek ve vatandaşların iletişim özgürlüğü ve özel hayatının gizliliğini teminat altına alan koruyucu tedbirler alınacak, faillerin etkin cezai müeyyideye tabi tutulması sağlanacaktır.

Sanayi ve KOBİ

- Büyüme, istihdam ve ihracat kapasiteleri yüksek olan sektörlerde katma değeri yüksek ürünlerin üretimine ağırlık verilecektir. İthalat bağımlılığını azaltacak ve yerli imkânları harekete geçirecek sanayi yatırımları desteklenecektir.
- Ar-Ge ve inovasyon kültürünün yerleştirilmesi, ara malı üretiminin Türkiye’de yapılması desteklenecektir. Teknolojik değeri yüksek ürün ve hizmetlerin üretilmesine ağırlık verilecektir
- Sektörlere yönelik politika uygulamalarında temel öncelikler uzay ve havacılık, elektronik, ilaç, tıbbi cihazlar gibi alanlara yönelik Ar-Ge desteklerinin artırılması, kapsamlı, stratejik ve etkin destek mekanizmalarının geliştirilmesi olacaktır.
- Savunma ve havacılık, makine imalat, kimya, elektronik sanayileri ve yazılım sektörlerinde atılım yapılacaktır.

- Yüksek teknolojili, yüksek katma değer ve istihdam sağlayan yatırım projelerine yüzde 100'e kadar yatırım indirimi verilecek, sigorta primi işveren payı belirli oran ve süreyle devlet tarafından karşılanacaktır.
- Sanayinin kullandığı girdilerin fiyatlarını yükselten fon ve benzeri kesintiler kaldırılacaktır.
- Tekstil ve hazır giyim sektörüne önem verilecek, mevcut sermaye stoğunun daha verimli kullanılması ve katma değeri yüksek üretime dönüştürülmesi temin edilecektir.
- İmalat sanayinde rekabet gücünün artırılması amacıyla, sanayide kullanılan tarımsal ürün bazlı girdilerin yeterli kalite, miktar ve standartta temini yönünde politikalar izlenecektir.
- Yeni nitelikli endüstri bölgeleri oluşturulacak, mevcut bölgelerin ise etkin kullanımı sağlanacaktır. Yatırımcıyı cezbedecek şekilde altyapısı tamamlanacaktır.

- Mevcut OSB'lerimizdeki başarı ve etkinlikleri geliştirici kapsamlı planlar ve programlar biran önce uygulamaya konulacaktır. OSB'lerin yatırım cazibe merkezine, istihdam, üretim ve ihracat üssüne dönüştürülmesi için yeni teşvik sistemi uygulamaya konulacak ve OSB'lerde yapılacak yatırımlarda pozitif ayrımcılık gözetilecektir.
- KOBİ'lerin Ar-Ge, yenilik ve ihracat yapabilme kapasiteleri geliştirilerek uluslararası rekabet güçleri artırılabilecektir. KOBİ'lerin markalaşmaları, kurumsallaşmaları ve yenilikçi iş modelleri geliştirmeleri sağlanacaktır.
- Geleneksel ve teknolojik ağırlıklı sektörlerde rekabet gücü yüksek sektör ve bölgelerin desteklenmesi için “kümelenme” yaklaşımı çerçevesinde sanayi ve hizmet sektörleri yeniden tasarlanacaktır.
- KOBİ'lerin yenileme amacıyla yapacakları makine-teçhizat ve donanım yatırımlarından KDV alınmayacak, KOSGEB kaynaklarından faizsiz olarak yararlanmaları sağlanacaktır.

- Mikro işletmelerin finansmana erişimini artırmak üzere, esnaf kefaletleri mekanizması iyileştirilecek, mikro kredi, mikro sigorta ve mikro finansal kiralama gibi enstrümanlar geliştirilecektir.

Enerji

- Referans fiyat oluşumlarına imkân veren ve uzun vadeli alım-satımların yapılabilirdiği bir **enerji borsası** Borsa İstanbul altında kurulacaktır.
- Petrol ve doğal gaz arama, çıkarma ve taşıma işlerinde faaliyet gösteren kamu işletmeleri bir üst yönetim altında toplanacak, dikey bütünleşik bir yapıyla millî petrol-gaz şirketleri oluşturulacaktır.
- Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi faaliyete geçirilecek, Ceyhan'ın uluslararası bir enerji dağıtım merkezi (hub) olması sağlanacaktır.
- Elektrik şirketlerinin kusurlarından kaynaklanan kayıp kaçak bedeli vatandaşlarımızdan alınmayacaktır. Sayaç okuma ve benzeri tüketime bağlı olmayan giderler vatandaşa yansıtılmayacaktır.

- Doğal gaz depolama alanlarının sayısı, depolama ve günlük enjeksiyon kapasiteleri artırılacak, olağanüstü durumlara ve mevsimsel dalgalanmalara karşı yüksek yedek imkânı oluşturulacaktır. Ulusal petrol stok kapasitesinin artırılması için Petrol Stok Ajansı kurulacaktır.
- Elektrik üretiminde rüzgâr, güneş ve jeotermal kaynakların daha fazla değerlendirilmesi için etkili teşvik ve düzenlemeler hayata geçirilecektir.
- Su kaynaklarının geliştirilmesi, su hizmetlerinin yönetilmesi ve suyun kullanılmasını içeren bütüncül bir yaklaşımla içme suyu, jeotermal sular, yağmur suyu, deniz suyu ve sahip olunan yer altı ve yer üstü tüm su kaynakları etkin bir şekilde değerlendirilecektir. Bu kapsamda kaynak ile talebi de buluşturacak olan “su yolları projesi” uygulamaya konulacaktır.
- Tarımsal amaçlı sulamalarda yeni sulama teknolojilerinin kullanılması konusunda çiftçiler ve tarımsal işletmeler desteklenecek, suyun ekonomik

kullanılması sağlanacak, tuzlanma önlenecektir.

- Kıymetli madenlerin işlenmeden cevher olarak satılması yerine, yüksek ileri teknoloji kullanılarak katma değerli yeni ürünlere dönüştürülmesi suretiyle satılması sağlanacaktır.

Ulaştırma

- Ulaştırma alt sistemlerinin birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olmasına önem verilecek, denizyolu-karayolu ve denizyolu-demiryolu kombine taşımacılığı geliştirecek projelere öncelik verilecektir. Deniz ulaşımı imkânlarının olmadığı durumlarda ise demiryolu-karayolu kombine taşımacılık sistemleri değerlendirilecektir.
- Yük ve yolcu taşımacılığında demir yolu ve deniz taşımacılığının payı artırılacaktır.
- Güney Marmara-Ege aksı ile Trakya ve Avrupa kara ulaşım koridorlarının

bütünleşmesini sağlayacak “Çanakkale boğaz geçişi” projesi gerçekleştirecektir.

- Özel sektörle ortaklıklara gidilerek başta sanayi bölgelerine olmak üzere demiryolu bağlantı hatları yapılacaktır.
- Deniz taşıma filosunun, kapasitesinin ve verimliliğinin artırılmasına dönük yatırımların teşvik edilmesi, dış ticaret taşımasının milli bayraklı gemiler tarafından yapılarak, filonun deniz taşımacılığından daha fazla pay alması sağlanacaktır.
- Uluslararası ulaştırma ve enerji koridorları üzerinde yer alan ülkemizin, lojistik ve ulaştırma altyapısı geliştirilerek “bölgesel lojistik merkezi üs” olması sağlanacaktır.
- Kent merkezlerinin dışına otopark yapılmak suretiyle “park et-bin” uygulaması özendirilecektir. Ayrıca istasyon ve iskele gibi toplu taşıma aktarma yerlerinde de otoparklar tesis edilecektir.

Tarım

- Tarımda aile işletmeciliği verimli bir yapıya kavuşturularak, modern işletmeciliğe dönüşüm sağlanacak, bu amaçla işletmelerin birleşmeleri teşvik edilecek ve çiftçilerimizin toplumsal refah ve çağdaş hayat şartlarından hak ettikleri payı almaları temin edilecektir.
- Mayınlı araziler mayından arındırılarak tarımsal amaçlı kullanılmak üzere yoksul çiftçilerin kullanımına tahsis edilecektir.
- Tarımsal ürün ve gıda kaçakçılığı önlenecektir.
- Gıda güvenliği ve güvenilirliği çağdaş normlara ulaştırılacak, tüketicinin korunması ve bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.
- Genetiği bozulmamış ürünlerin korunması ve geliştirilmesine önem verilecektir. Bitki ve hayvan varlığının korunması amacıyla “Gen Bankası”na önem verilecektir.

- Çiftçilerimizin ürün ve bölge bazında örgütlenerek, üretimden pazarlamaya kadar olan her safhada güçlü bir konum elde etmelerine imkan sağlamak amacıyla “Üretici Birlikleri” etkin hale getirilecektir.
- Ülkemiz şartlarına uygun yüksek verim ve kalitede tohum, fide ve fidan üretimi ve geliştirilmesi desteklenecek ve dış bağımlılığa son verilecektir.
- Çiftçilerin desteklenmesi amacıyla mazot, gübre, ilaç, tohum, yem ve fide gibi temel tarımsal girdilerin üzerindeki ÖTV ve KDV kaldırılacak, Mazot 1 Lira 75 Kuruş olacaktır.
- Sulamada ve tarım işletmelerinde kullanılan elektrikten KDV alınmayacak ve çiftçilerimizin ucuz elektrik kullanmaları sağlanacaktır.
- Ülkemiz için stratejik öneme sahip buğday, mısır, pamuk, soya, ayçiçeği, çeltik, fındık, incir, üzüm, kayısı, zeytin, yerfıstığı ve enerji bitkileri gibi ürünlerimiz için özel destekleme programları geliştirilecek ve bu ürünlere

fiyat garantisi verilecektir.

- Canlı hayvan kaçakçılığı önlenecektir.
- Et ve sütte garanti fiyat uygulamasına geçilecektir.
- Çiftçimizin yerli ve kaliteli tohum çeşitlerine ulaşması sağlanacak, bu amaçla sertifikalık tohum desteği artırılacak, tohum üretiminde Ar-Ge için verilen destek yükseltilecek, tohum üretim ve genetik araştırmalar merkezleri kurulacaktır.
- 2/B sorunu “villa” ile “yayla evi” sahipliğini birbirinden ayıran adil ve hakkaniyetli bir yöntemle çözülecek, büyük kent merkezlerinde ve sahil-lerde rant dağıtma yolu olarak kullanılmasına izin verilmeyecek, özellikle orman köylüsünün mağduriyetleri giderilecektir.
- Ecrimisil uygulamasından kaynaklanan sorunlar giderilerek vatandaşın mağduriyeti önlenecektir.

- Kırsal kalkınmanın en önemli unsurlarından olan köylerin ekonomik ve sosyal hayatını desteklemeye yönelik olarak her köye tarım, orman ve hayvancılıkla ilgili kamu görevlileri atanacaktır.

Bölgesel kalkınma

- Her il ve ilçe için hedef sektörler belirlenecektir. Özellikle küçük ölçekli iller ve ilçeler için “bir il/ilçe bir sektör” prensibinden hareketle hedef alt sektörler somut olarak belirlenecek, devlet-millet işbirliği içinde uygulamaya konulacak projelere destek verilecektir. Teşvik mevzuatı da bu doğrultuda ilçe ve sektör bazlı olarak düzenlenecektir.
- Valiliklerin eşgüdümünde ilgili kamu kurumları, üniversiteler, meslek kuruluşları, sanayi ve ticaret odaları ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte çalışmasını sağlayacak “il yatırım ve kalkınma ofisleri” kurulacaktır.
- Yerel potansiyel harekete geçirmek amacıyla az gelişmiş yöreler için

risk sermayesi ve kredi garanti fonu sistemi geliştirilecektir.

- Uygun bölgelerde hayvansal ve bitkisel üretimi artıracak "**organik tarım havzaları**" oluşturulacaktır.
- GAP, DAP, DOKAP, KOP gibi bölgesel kalkınma projeleri hızla tamamlanarak üretim ve istihdam sağlanacak, bölge insanı yoksulluktan kurtarılacak ve büyükşehirlere göçün de önüne geçilmiş olunacaktır.
- Hayvansal ve bitkisel üretimle entegre **kamu işletmeleri** kurulacaktır.

Esnaf

- AVM yasası olarak anılan yasa tümüyle yenilenecektir.
- Yeni işyeri açan ve istihdam yaratan esnaf ve sanatkâra beş yıl süreyle gelir vergisi muafiyeti getirilecektir.
- Yeni işyeri açan esnaf ve sanatkârın kendi adlarına ödedikleri sigorta primlerinin yarısı beş yıl süreyle devlet tarafından karşılanacaktır.

- Esnaf ve sanatkârların gelirlerinin vergilendirilmesinde **asgari geçim indirimi** uygulaması başlatılacaktır.
- Geçimini tek araçla temin eden şoför esnafının mevcut aracını yenilemek amacıyla alacağı yeni ticari araçtan KDV ve ÖTV alınmayacaktır.
- Akaryakıt kaçakçılığı önlenecek, buradan elde edilecek gelir yük ve yolcu taşımacılığı yapan esnafımıza vergisiz akaryakıt temini için kullanılacaktır.
- Şoför, minibüsçü, servisçi ve nakliyeciler esnafının taşımacılık yapabilmesi için zorunlu olan yetki belgeleriyle ilgili uygulamalar ve ücretlendirmeler, yapılacak yeni düzenlemelerle şoför esnafına yük olmaktan çıkarılacaktır.
- Esnaf ve sanatkârlarımızın hastalık ve ayakta tedavi süresinde geçici iş göremezlik ödeneği alabilmeleri konusunda düzenleme yapılacaktır.
- Esnaf ve sanatkârlarımızın emekli aylığından sosyal güvenlik destek primi (SGDP) kesilmesi uygulaması kaldırılacaktır.

İşsizlikle ve yoksullukla mücadele

- Kendi işini kurmak isteyen üniversite ve mesleki eğitim mezunu gençler desteklenecektir.
- İstihdam üzerindeki vergi, sigorta ve diğer yükümlülükler azaltılacaktır.
- Askerliğini yapan gençlere yarısı hibe olmak üzere 50 bin liraya kadar girişimcilik kredisi verilecektir.
- Mesleki eğitimini veya yüksek öğrenimini tamamlayan gençlerimizin beklemeden işe girmesi sağlanacaktır.
- Mesleki eğitim ile yükseköğretim arasında program bütünlüğü sağlanacak, uygulamalı mesleki eğitime ağırlık verilerek işletmelerin ve mesleki teşekküllerin bu süreçte aktif rol üstlenmesi sağlanacaktır.
- Vergi tabana yayılacak, yoksul kesimin vergi yükü hafifletilecek, uygulanacak transfer politikalarıyla yoksul ve yoksullaşma riski taşıyan kesimin millî gelirden daha fazla pay almaları sağlanacaktır.

- Zorunlu eğitimin ve temel sağlık hizmetlerinin gerektirdiği harcamaların aile bütçesine yük oluşturmalarına son verilecektir.
- Bankaların ücretli ve emeklilerin maaş hesaplarına bloke uygulamaları engellenecek, alacakların vasfı ne olursa olsun icra ve haciz uygulamaları hiç kimsenin gelirini asgari ücretin altına düşürecek şekilde uygulanamayacaktır.
- Halen her ne ad altında olursa olsun taşıdığı şartlar itibariyle sosyal yardım ve destek alan hiçbir vatandaşımızın aldığı yardım ve destek kesilmeyecek iktidarımızda da devam edecektir.
- Her ailenin en az bir ferdine iş imkânı sağlanacak, iş sağlanana kadar asgari ücretin yarısı kadar yaklaşık 700 TL olmak üzere **“Aile Desteği”** verilecektir. Bu ödemenin öncelikle ev hanımlarına yapılması esas olacaktır.
- 65 yaş aylığı, 300 liraya yükseltilecektir.
- Yaşlısına bakmakla yükümlü olan muhtaç durumdaki ailelere yaşlısını

koruyup kollaması ve onun her türlü fiziki, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılaması için “sosyal bakım yardımı” ödemesi yapılacaktır.

- Kamuya ait atıl kırsal arazilerden kullanılabilir olanları, tarımsal üretim ve istihdam amaçlı olarak işsiz ve yoksul vatandaşlara tahsis edilecek ve ücretsiz büyük ya da küçükbaş hayvan verilecektir.
- Evi olmayan muhtaç ailelere sosyal konut sağlanacak, konut sağlanmadığı durumda ise **250 TL** kira yardımı yapılacaktır.
- İlköğretime ve ortaöğretime devam eden çocukların annelerine yapılan “Şartlı Eğitim Yardımı”, en düşük miktar 50 lira olacak şekilde artırılabilecektir.
- Altı yaş altı bebek ve çocuklar ile hamile veya lohusa annelere “Şartlı Sağlık Yardımı” artırılabilecektir.
- 200 kwh. elektrik tüketen ve ödeme gücü olmayan hanelere makbuzunu ibraz etmeleri halinde yüzde 75 oranında geri ödeme yapılacaktır.

- Muhtaç durumdaki engelli vatandaşlardan; 18 yaşını dolduran ve başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek düzeyde engelli olanların aylıkları 600 liraya, diğer engelli aylığı ve 18 yaş altı engelli yakını aylığı ise 400 liraya yükseltilecektir.
- Muhtaç durumdaki ailelere aylık temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri harcama kartları (HİLALKART) verilecektir. Çeşitli adlar altında yapılması öngörülen sosyal destek ödeme tutarı bu kartlara yüklenecektir. Bu kartlar, küçük esnafın desteklenmesi amacıyla sadece ikamet edilen yerdeki esnaftan yapılacak alışverişte geçerli olacaktır.

Gaziler, yaşlılar ve engelliler

- Ordu vazife malulleri ile polis vazife malullerinin özlük hakları iyileştirilecek, gaziler arasındaki eşitsizlik ve mağduriyetler giderilecektir.
- Şeref aylığı brüt asgarî ücret tutarına yükseltilecek, başka bir geliri olsun, olmasın tüm gazilere aynı tutarda şeref aylığı ödenecek, ölümü

hâlinde dul eşinin yanı sıra çocukları ile anne ve babasına da aylık bağlanacaktır.

- Gazilerin, şehit ailelerinin ve malûllerin öncelikli olarak işe yerleştirilmeleri, üretime katkıda bulunmaları ve topluma kazandırılmaları sağlanacaktır.
- Şehit ve gazi çocuklarının, anne veya babalarının mesleklerini icra etmek istemeleri halinde, gerekli şartları taşıyanların bu mesleklere sınavsız doğrudan intisabı sağlanacaktır.
- Bütün şehit yetimlerine iş hakkı verilecektir.
- Gazilere, engelli derecesine bakılmaksızın 3600 günde emekli olabileme hakkı verilecektir.
- Yalnız yaşayan yaşlıların günlük ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak destek hizmetleri geliştirilecek, muhtaç durumdaki yaşlılara evlerinde temizlik, günlük bakım, alışveriş gibi konularda destek hizmeti

verilecek, yaşlı ve hastalar için bakıcı/refakatçi sistemi geliştirilecektir.

- Engellilerin öncelikli olarak işe yerleştirilmeleri, üretime katkıda bulunmaları ve topluma kazandırılmaları sağlanacaktır.
- Kamudaki engelli kotalarının tamamına atama yapılacaktır.
- Engelli çocukların öncelikle aile yanında yetiştirilmesi ve hayata hazırlanması sağlanacak ve engelli çocuğu olan muhtaç durumdaki ailelere sosyal destek ödemesi yapılacaktır.
- Engellilerin günlük hayatını kolaylaştıran araç-gereç ve ortez-protez temininde destek sağlanacak, sağlık kuruluşları engelliler için ulaşılabilir olacaktır.
- Konutlar, yollar, kaldırımlar, trafik lambaları, geçitler, otogarlar, havaalanları, tren ve yeraltı treni istasyonları ile toplu ulaşım araçları, toplu kullanım alanları ve kamu binaları engellilerin kullanımına uygun duruma getirilecektir.

- İşe girdiği tarihte tabi olduğu mevzuata göre emeklilik için gereken sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayılarını tamamlayan ancak yaş düzenlemesi nedeniyle emekli olamayanların mağduriyetleri giderilecektir.

Emekliler

- Emeklilik için gereken sigortalılık süresi ve yaş şartını tamamlayan ancak prim gün sayısını dolduramayan ve doldurma imkânı da bulunmayan vatandaşlarımıza, borçlanma imkânı verilerek emekli olabilmeleri sağlanacaktır.
- Staj ve çıraklık süreleri hizmetten sayılmayan vatandaşlarımıza bu süreleri borçlanma imkânı verilerek yaşadıkları mağduriyet giderilecektir.
- Emeklilere, her yıl Mart ve Eylül ayı içinde “Emekli Destek Ödeneği” adı altında iki aylık net asgari ücret tutarında ödeme yapılacaktır. Böylelikle ortalama bin liranın altında aylık alan emekli kalmayacaktır.

- Emekli aylıklarındaki refah payı yükseltilecek, kesintiler kaldırılacak, aylıkları arasındaki eşitsizlik giderilecek, banka promosyonu alabilmeleri temin edilecektir.

Çalışma hayatı

- Net asgari ücret, asgari geçim standardı düzeyi dikkate alınarak 1400 liraya yükseltilecektir.
- Hane halkı geliri asgari ücret tutarını geçmeyen asgari ücretlilere, belirlenecek büyük şehirlerde 100 lira şehir içi ulaşım desteği verilecektir.
- Alt işveren (Taşeron) işçilerinin artan sorunları çözüme kavuşturulacak, çalışma şartları ve ücretleri acilen iyileştirilecek, iş güvencesi, yıllık ücretli izin, fazla mesai ücreti, kıdem tazminatı gibi hakları güvence altına alınacaktır.
- Devletin asli ve sürekli hizmetlerinde çalıştırılan taşeron işçilere kadro verilecektir.

- Geçici ve mevsimlik işçilerin yaşadığı sorunlar çözüme kavuşturulacak, emeklilikte aranan prim gün sayısını tamamlayabilmeleri için çalışamadıkları süreler için borçlanma imkânı getirilecektir.
- Mevsimlik ve kampanya işlerinde çalışan tarım işçilerinin sağlıksız çalışma şartlarına maruz kalmaları önlenecek, ekonomik ve sosyal hakları ile ulaşım, barınma, beslenme, eğitim, sosyal güvenlik ve sağlık alanlarında yaşadıkları sorunları giderilecektir.
- Çalışma hayatında kontrolsüz göçten kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.
- Sendikal haklar çağdaş normlara uygun hale getirilecektir.
- İş sağlığı ve güvenliğinin çağdaş normlarda sağlanması için her türlü teknik, hukuki ve idari tedbirlerin alınması sağlanacak ve denetimler etkinleştirilecektir.

- Maden ocaklarının işletmesi çağın teknolojik gelişmelerinden yararlanarak yapılması sağlanacak ve işçi sağlığı ve güvenliğinden taviz verilmeyecektir.

Aile, kadın ve çocuk

- Başta kadınlarımızın aile içindeki konumu olmak üzere aile kurumu güçlendirilecek, aile bireyleri arasındaki bağılılığı ve aile bütünlüğünü koruyucu politikalar geliştirilecektir. Aileyi ve sosyal fonksiyonlarını zayıflatıcı unsurlar ortadan kaldırılacaktır.
- Aile birliğinin korunması amacıyla çalışan eşlerin aynı il içinde görev yapmaları sağlanacaktır.
- Toplumsal cinsiyet eşitliği politikalara yerleştirilecek, politika süreçlerinin tüm evrelerinde ve düzeylerinde erkeklerle kadınlar arasındaki eşitlik prensibi dikkate alınacaktır.

- Kadınların yoğun olarak karşılaştıkları hastalıklara yönelik olarak sağlık kuruluşlarında özel teşhis ve tedavi birimleri yaygınlaştırılacaktır.
- Kadınların istihdam edilebilirlikleri geliştirilerek işgücü piyasasında dezavantajlı konuma düşmeleri önlenerek ve çalışma hayatında kadınlara yönelik negatif ayrımcılığa son verilecektir. Kadınların işgücüne katılımı desteklenecektir.
- Her ailenin bir ferdine iş imkanı sağlanacak, iş sağlanana kadar ise ev hanımlarına asgari ücretin yarısı kadar, 700 lira ödenek verilecektir.
- Ev hanımlarına mesleki beceri kazandırılarak aile bütçesine ve ülke ekonomisine katkıda bulunmaları sağlanacaktır.
- Şiddete, tacize ve istismara uğrayan kadınlara, yasal yollardan hak arama sırasında adli yardım desteği sağlanacak, dava zaman aşımından ve mahkeme harç ve masraflarından muaf tutulacaklardır.

- Hanelerde enerji verimliliğini teşvik amacıyla yüksek enerji tasarruflu elektronik eşyaların yurt içinde üretimi ve satışı sağlanacaktır. Belli yaştan üzerindeki elektronik ev eşyalarının değişimi vergi kolaylıkları yoluyla desteklenecektir.
- Çocuklar; şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını ve si-gara kullanımını özendiren yazılı, görsel ve internet ortamındaki her türlü zararlı yayınlara karşı korunacaktır. Aileler, medya okur-yazarlığı ve inter-netin doğru kullanımı konusunda bilinçlendirilecektir.
- Yazılı ve görsel medya aracılığıyla çocuk evliliklerinin önüne geçebile-cek, töre cinayetlerine mani olacak bir bilinçlendirme yoluna gidilecektir.
- Çocuklara karşı işlenen; kaçıрма, alıkoyma, taciz, istismar, suça azmet-tirme gibi suçlara ağırlaştırılmış cezai müeyyideler getirilecek, çocuğa karşı işlenen suçların zaman aşımına uğraması önlenecek, harç ve diğer mahkeme masraflarından muaf tutulacaktır.

Eğitim

- Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevî ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, yeni gelişmelere açık, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, kültürlü, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi eğitim politikamızın temel amacıdır.
- Eğitimin her kademesinde müfredatın milli ve çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olacaktır.
- Eğitimin her kademesinde eğitim dili Türkçe olup, Türkçe dışında başka bir dilde ana dilde eğitim yapılamaz.
- Eğitimin tüm kademelerinde ve özellikle kentlerde sınıf mevcutları yirmi beş öğrencinin altına indirilecek ve zorunlu şartların dışında ikili eğitim uygulamasına son verilecektir.
- “Temel eğitim” hedefimiz, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılarak

zorunlu temel eğitimin kademeli olması ve süresinin artırılmasıdır. Ayrıca eğitimin her kademesinde etkin yönlendirme yapılarak öğrencilerin, kabiliyetlerine uygun alanlara yönlendirilmesidir.

- Okul öncesi eğitim 4-5 yaş grubundaki nüfus için tedricen zorunlu hale getirilerek zorunlu eğitimin süresi 13 yıla çıkartılacaktır.
- İstihdam edilebilirliği artıran mesleki eğitimin orta öğretim içindeki payı yükseltilecektir. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ile meslek yüksek okulları arasında program bütünlüğü sağlanacaktır. İş hayatı ile meslekî ve teknik eğitim arasında ilişki, iletişim ve etkileşim geliştirilecektir.
- Üniversite giriş sınavı kaldırılacak, bunun yerine, ilköğretim ve orta öğretimde etkili bir yönlendirmeye bağlı olarak, uygulanacak müfredat ile orta öğretim başarısını ve orta öğretim sonunda yapılacak “Olgunlaşma sınavını” esas alan ve fırsat eşitliğini ve adaleti gözetken üniversiteye geçiş sistemi uygulamaya konulacaktır.
- Öğretmenlerin 3600 ek göstergeden yararlanmaları sağlanacaktır.

- Öğretmenlerin, ek ders ücretleri ile eğitim ve öğretim tazminatları yükseltilecek, eğitime hazırlık ödeneği artırılarak eğitim kurumlarında çalışan tüm personele de yansıtılacaktır.
- Öğretmenlerin özür grubu tayinleri ile ilgili sorunları çözüme kavuşturulacaktır.
- Kadrosu olmadan çalışan sözleşmeli ve geçici öğretmenler daimi kadrolara geçirilecektir.
- Eğitime katkı amacıyla her çocuk için ailesi tarafından yapılacak katkının yüzde ellisine kadar oranda devletin katkıda bulunmasıyla bir **"Eğitim Destek Hesabı"** oluşturulacaktır.

Gençlik ve spor

- Orta öğretim ve yükseköğretimde okuyan gençlerin burs ve kredi imkânları geliştirilecek, çağdaş standartlarda barınma imkânları oluşturulacak, hiçbir öğrenci açıkta bırakılmayacaktır. YURT-KUR'un kapasite

ve mevcut fiziki yapıların yetersizliği sorunlarına acil çözüm getirilecek, mevcut yurtların modernizasyonu süratle tamamlanacaktır.

- Her öğrenciye 10 bin liraya kadar yükseköğrenim kuponu verilecektir.
- Üniversite kayıtları ile aynı anda yurt yerleştirmeleri de yapılacak, talep eden her öğrenciye yurt ya da yurt şartlarıyla barınma imkânı temin edilecektir.
- Evlenecek ihtiyaç sahibi gençlerin evliliklerinin daha başlangıcında ekonomik sıkıntı yaşamamaları için kamu bankaları aracılığıyla 10 bin TL tutarında, 2 yıl vadeli ve faizsiz evlilik kredisi alabilmeleri imkânı sağlanacaktır.
- Aile içi gelirin kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretten az olan işsiz gençlerimiz ailelerinin sağlık sigortasından yararlandırılacaktır.
- Sigara, alkol ve her türlü uyuşturucu madde kullanımına, kumar ve

benzeri alışkanlıklara, fuhuş, anarşi ve teröre karşı gençleri korumak ve bilinçlendirmek amacıyla; aile müessesesinin güçlendirilmesine, gençlerin kendilerini ifade edebilecekleri sosyal ve kültürel ortamların oluşturulmasına önem verilecek, spor ve sosyal faaliyet imkânları geliştirilecektir.

- “Türk Sporunu Geliştirme Projesi” ile spor seferberliği başlatılarak sporda atılım gerçekleştirilecektir. Proje çerçevesinde sporcu yetiştirme ve geliştirme planları ivedilikle uygulamaya konulacaktır.
- Sporda şiddet, şike, doping ve benzeri spor etiği ile bağdaşmayan yapılarla mücadele edilecek, bu yönde caydırıcı yasal ve idari düzenlemeler yapılacaktır.
- “Spor Parkları” projesi ile çocuklarımızın evlerinden kolaylıkla ulaşabileceği alanlara güvenli semt sahaları, minik spor tesisleri ve altyapısı yapılacak, bu tesislerin gönüllülerce yapılması teşvik edilecek, bu amaçla kampanyalar düzenlenecektir.

Kültür ve sanat

- Her türlü basın-yayın, reklam, film, tiyatro eserleri ile günlük ve ticari hayatta kullanımlarda Türkçe'nin yozlaşmasına ve tahribine yol açan uygulamalara fırsat verilmeyecektir.
- Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla **“millî kültür endüstrisi”** oluşturulacaktır.
- Hazırlayacağımız **“Milli Birlik ve Bütünlük Projesi”** kapsamında milli ve manevi değerlerimizin toplumsal çatışma konusu yapılmaması, etnik, inanç ve mezhep temelinde ayrışma yaşanmaması için Alevi İslam inancını benimseyen vatandaşlarımızın inanç ve kültür temelli sorunları Alevi inanç önderleri, Alevi İslam'ın çatı kuruluşları ve akademik çevrelerin katkı ve katılımıyla çözüme kavuşturulacaktır.
- Yurt dışındaki vatandaşlarımızın millî kültür değerlerimizden kopmalarını önleyici ve benliklerini koruyucu tedbirler alınacak, içinde yaşadıkları toplumla çatışmaya düşmemelerine de özen gösterilecektir.

- Çocukların kişiliklerinin oluşumu ve kültürel değerlerin özümsemesi açısından “milli çizgi film endüstrisi” geliştirilecek ve üretilecek filmlerin dış satımı yoluyla kültürümüzün tanıtılması sağlanacaktır.
- Çocukların bilgisayar oyunları vasıtasıyla yabancı kültürlerin etkisinde kalmasının önlenmesi için milli bilgisayar oyunları yazılım endüstrisi teşvik edilecektir.

Sağlık

- Koruyucu sağlık hizmetleri ve temel sağlık hizmetleri, eşitlik ve hakkaniyet prensiplerine uygun olarak; kolay ulaşılabilir, kullanılabilir ve hasta haklarına saygılı bir şekilde devlet tarafından ücretsiz olarak sunulacaktır.
- Aile hekimliği sistemi güçlendirilecek, vatandaşların katlanmak zorunda kaldığı ek ücret ve katılım payı uygulaması kaldırılacaktır.
- Hastanelerde; hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve

hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için “tam gün-tam kapasite çalışma” sağlanacaktır. Bu kapsamda hizmet veren personelin özlük haklarında iyileştirme yapılacaktır. Her ne ad altında olursa olsun, ücret tarifesinde yer almayan ayrıca bir ödemenin yapılmasına fırsat verilmeyecektir.

- İhtiyaç olan yerlerde yeterli sayıda doktor ve yardımcı sağlık personeli bulundurulacaktır.
- Sözleşmeli, vekil gibi adlarla çalışan ebe ve hemşireler asli kadrolara geçirilecektir.
- 112 sağlık çalışanlarının mali ve sosyal hakları ile çalışma şartlarına ilişkin sorunları çözüme kavuşturulacaktır.
- Sağlık çalışanlarının özlük hakları ve çalışma şartları iyileştirilecektir.
- Sağlık çalışanlarına yapılan ek ödemeler prim matrahına alınmak suretiyle emekliliklerine yansıtılması sağlanacaktır.
- Sağlık çalışanlarına çalışma sürelerinin her bir yılı için 90 gün fiili hizmet

süresi zammı (yıpranma payı) hakkı verilecektir.

- İlaç harcamalarını artıran, ilaçlara karşı direnci güçlendiren ve ilaç yan etkileri üzerinden sağlık kaybına da yol açan gereksiz ilaç tüketimi önle-
necektir.
- İlaç takip sistemi geliştirilerek “akıllı ilaç kullanımı” hususunda sağlık personeli için bir ilke ve hastalar için davranış kalıbının oluşması sağlana-
caktır.
- Kan ve kan ürünleri ihtiyacının karşılanması için **büyük bölgesel kan merkezleri** kurulacaktır.
- Her bölgemizde tam teşekküllü **“kanser teşhis ve tedavi merkezleri”** kurulacaktır.
- Her il ve büyük ilçelerde kemoterapi ve diyaliz merkezleri kurulacaktır
- Acil vakalara süratle müdahale edilebileceği acil servis ağı kurulacak, acil yardım hizmetlerinin etkin, hızlı ve kaliteli bir şekilde sunulması için insan gücü, fiziki donanım ve araç-gereç imkânları geliştirilecektir.

- Trafik kazalarının yoğun olduğu güzergâhlarda hizmet vermek üzere tam donanımlı hava ve yer ambulans hizmetleri geliştirilecektir.

Kentleşme

- Yaşanabilir kentlerin oluşturulabilmesi için, ulaşım altyapısı tamamlanmış, çağdaş donanımlı konut alanları yanında gerekli altyapıya sahip, endüstri, teknoloji ve sanayi bölgeleri ile mali ve ticari merkezler oluşturulacaktır.
- Üst ölçekli planların tamamlanması suretiyle konut, sanayi, turizm, tarım ve benzeri amaçlarla yer seçiminde yaşanan karmaşa giderilerek düzenli kentleşmenin alt yapısı oluşturulacaktır.
- Kentlerimizde yaygınlaşan dikey yapılanmalara son verilecek, kent estetiğini dikkate alan, tarihi ve kültürel dokuyu yansıtan bir yapılaşma ve mimari tercih edilecektir.
- Kentlerimizin ön plana çıkan ve kentin kimliği ile özdeşleşen tarih,

kültür, ürün, doğal kaynak ve insan gibi değerleriyle markalaşmaları sağlanacaktır.

- İmar yetkisinin, şehir rantları oluşturmaya ve kamu kaynaklarını peşkeş çekmeye fırsat verecek şekilde kullanılması önlenecektir. Kentsel gelişmenin sonucu olarak ortaya çıkan imar rantlarının belirli ellerde toplanması önlenecek ve vergilendirilmesi sağlanacaktır.
- Dar ve sabit gelirli vatandaşların konut edinebilmesi için uygun yöntemler ve finansman modelleri uygulamaya konulacaktır. Muhtaç ve kimsesizler için devlet eliyle sosyal konutlar üretilecektir. Konutlar yapıldıkça da kira yardımı yapılacaktır.
- TOKİ'den ev alan vatandaşlarımızın ödeme güçlerinin üzerine çıkan taksitlendirme uygulamasından doğan mağduriyetleri giderilecektir.
- Ekonomik ve sosyal politikalar ile çevre politikası arasında uyum sağlanacak, kalkınma gerçekleştirilirken insan sağlığı, ekolojik denge, kültürel, tarihî ve estetik değerler korunacaktır.

- Yatırım projelerinin yer seçiminde çevre duyarlılığına önem verilecek, yatırımlarda çevre dostu teknoloji kullanımı teşvik edilecektir.
- Turizm, sanayi, tarım ve şehirleşmenin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması için, çevre düzeni planlarının ülke sathında tamamlanması sağlanacaktır.
- Kıyı, deniz, akarsu, göl, yapay göl ve diğer sulak alanların çevresi ile eko sistemlerin tamamını bütünlük içinde ele alan kıyı alanı planlaması ve yönetimi uygulanacak, su, hava, toprak ve denizi birlikte dikkate alan entegre çevre politikaları geliştirilecektir.
- Yer altı ve yer üstü su kaynaklarının kirlilikten korunması, hidrolojik dengeyi gözetecek şekilde kullanılması ve atık suların arıtılarak tarım ve sanayide kullanımı teşvik edilecektir.
- Su havzaları korunacak, su kaynakları kontrol altında tutulacak, sulama kanalları ve diğer suyollarındaki su kayıplarını önleyici sistemler geliştirilecektir.

Turizm

- Öncelikli olarak bir turizm çerçeve kanunu çıkartılacaktır. Kamu ve özel sektör işbirliği ile yeni bir Turizm Strateji Belgesi ve Turizm Eylem Planı hazırlanacak ve uygulamaya konulacaktır. Bu kapsamda alt düzenleyici mevzuat da süratle hayata geçirilecek ve Türk turizminin ivme kazanması ve emsallerine oranla sıçrama yapması sağlanacaktır.
- Geleneksel pazarların yanı sıra, yeni pazarlara açılmayı ve yeni bir Türkiye imajı oluşturmayı amaçlayan, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve eşgüdümü öngören uzun vadeli bir turizm politikası uygulanacaktır.
- Turizme tematik zenginlik kazandırılacak ve bu çerçevede deniz turizmi, yat turizmi, kuruvaziyer turizmi, tarih ve müze turizmi, mağara turizmi, jeoturizm, kış turizmi, golf turizmi, dağ turizmi, sağlık turizmi, inanç turizmi, kongre turizmi, doğa turizmi, kuş gözlem turizmi gibi alternatif turizm alanları geliştirilecektir.

- “Serbest Sağlık Bölgeleri” oluşturularak, yatırım ve istihdam imkânı sağlanacak, sağlık turizmi gelirlerimiz artırılacaktır.

Güvenlik, savunma ve güvenlik çalışanları

- Ülkemizin her yerinde toplumsal huzur ve güven ortamı sağlanacaktır. Devlet, yasalardan aldığı yetkiyi kollayıcı ve müşfik bir anlayış içinde kullanarak vatandaşını koruyacak ve onların güven içinde olduğunu hissetmesini temin edecek bir ortam tesis edecektir.
- Asayişsizliğe zemin hazırlayan unsurlar ortadan kaldırılacaktır. Suçun teşebbüse dönüşmeden engellenmesi için istihbarat hizmetleri etkinleştirilecek, vatandaşlarımızın güvenlik güçlerine yardımcı olmasını sağlayacak yöntemler geliştirilecek, yardımcı olan vatandaşların güvenliği ve gizliliği teminat altına alınacaktır.
- Kaçakçılık ve organize suç örgütleri konusunda sınırlardan itibaren mülki sınırlara tabi olmayan karma kolluk kuvveti uygulaması başlatılacaktır.

- Terörle müzakereye derhal son verilecek, etkili bir mücadele yöntemi ihdas edilecektir. Yürütülecek kararlı bir mücadele ile bölücü terör, uluslararası uzantıları dahil olmak üzere en kısa sürede kesin olarak bitirilecektir.
- Açılım ve çözüm söylemleri altında terörist oluşumları koruyan, bölücü lüğü teşvik eden, devleti acz içine sokan siyasiler ve kamu görevlileri hakkında hukuki işlem başlatılacaktır.
- Terörle mücadele “top yekün mücadele” olarak ele alınacaktır. Terörle ve teröristlerle mücadele güvenlik kuvvetleri aracılığı ile yapılacak, “vatan-daşla” terörist mutlaka birbirinden ayrılacaktır. Terörle mücadele sırasında haksızla haklı, suçsuzla suçlu ayırt edilecek ve mücadele hukuk devletinin yöntemleriyle kararlı bir şekilde sürdürülecektir.
- Terörle mücadele, güvenlik birimlerinin yürüttüğü mücadelenin yanı sıra, istismar edilen ve bu nedenle terörü besleyen unsurların ortadan kaldırılmasına dönük olarak ekonomik, sosyal, psikolojik, idari, demografik

ve kültürel etkenlerin ortadan kaldırılması temelinde yürütülecektir. Bu amaçla, geniş kapsamlı bir ekonomik ve sosyal kalkınma programı, gerekli mali destek ve kaynaklarla uygulamaya konulacaktır.

- Siyasi, lojistik ve finans boyutu itibariyle terörün uluslararası desteklerine karşı etkili tedbirler alınacaktır. Teröre finansman desteği sağlayan uyuşturucu, akaryakıt, insan kaçakçılığı ile etkili mücadele edilecektir.
- Güvenlik güçlerinin kışla ve karakola hapsedilmesi uygulamasına son verilecektir. Güvenlik güçlerine terörle mücadele için gerekli yetki verilecek, uygulamadaki yetki karmaşası giderilecektir.
- Irak ve Suriye sınırı başta olmak üzere fiziki ve teknolojik sınır güvenlik sistemi tesisine öncelik verilecektir.
- Terörün yoğun olduğu yerlerde yaşayan halkın terör örgütünün kontrolünden çıkarılması, devlet varlığının bölgede hissettirilerek halka güven duygusunun aşılması sağlanacaktır.

- Türkiye'nin jeo-stratejik konumu, tarihî ve kültürel mirasından doğan yükümlülükleri, bölge ve dünya barışının tesisinde üstleneceği rol nedeniyle güçlü ve caydırıcı bir savunma sistemi tesis edilecek ve sürdürülebilir kılınacaktır.
- Askeri savunmada asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan ön alıcı bir yaklaşımla milli çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak "yeni stratejik güvenlik" anlayışına geçilecektir.
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığını azaltarak ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askeri teçhizat üretimine yatırım yapması için gerekli teşvikler sağlanacaktır.
- Malzeme teknolojileri, elektronik harp, havacılık, uzay ve uydu teknolojileri, ağ merkezli savaş, insansız hava araçları, güdüm ve kontrol

teknolojileri gibi savunma sanayi teknolojilerinin Ar-Ge çalışmaları ve üretimi desteklenecektir.

- Savunma sanayinde bilgi güvenliğini sağlamak amacıyla “milli yazılım” sistemi geliştirilecek ve uygulanacaktır.
- Savunma ve güvenlik alanında uzayın imkânlarından yararlanmak için havacılık ve uzay teknolojilerine ağırlık verilecek, “havacılık ve uzay kurumu” kurulacaktır.
- Emniyet hizmetleri sınıfında çalışan yönetici personelin ek göstergeleri yeniden düzenlenecek, üniversite veya yüksek okul mezunu emniyet mensuplarının ek göstergesi 3600'e yükseltilecektir.
- Özel güvenlik sektörünün meslek standartları ve etik kuralları oluşturulacaktır.
- Hizmet sunumuna ilişkin aksaklıklar giderilecek ve sektörün etkin denetimi yapılacaktır.

- Muhtaç asker ailelerine yapılan ödeme 250 liradan, 500 liraya çıkarılacaktır.
- Askerlik süresi pirim ödemeksizin emeklilik hesabında doğrudan hizmetten sayılacaktır.
- Özel güvenlik görevlilerinin özlük hakları iyileştirilecek, aylık ücretleri standarda bağlanacak ve en düşük aylığın net asgari ücretin bir buçuk katından (2.100 TL) az olmaması sağlanacaktır.
- Kamuda asli güvenlik hizmeti yürüten özel güvenlik görevlileri kadroya geçirilecektir.
- Astsubay okullarının yüksekokul seviyesine çıkarılmakla birlikte gerekli intibakları yapılmayan astsubayların ve emeklilerinin intibakları yapılarak eksik kalan hakları verilecektir.
- Uzman Jandarma ve Uzman Erbaş kanunu günün şartlarına göre yeniden düzenlenecek ve uzman jandarma ve uzman erbaşların özlük, mali ve sosyal hakları iyileştirilecektir.

Dış politika

- Türkiye'nin, huzur ve istikrarın teminatı “Bölgesel Lider Ülke” olması, uzun vadede ise uluslararası güvenliğe, barışa ve adalete katkıda bulunacak “Küresel Güç” konumuna gelmesi Partimizin dış politika vizyonudur.
- Onurlu, basiretli, şahsiyetli ve çok yönlü bir dış politika izlenecektir. MHP'nin uzun vadeli “Küresel Güç Türkiye” hedefinin en önemli unsurlarından birisi, çok yönlü bir dış politika anlayışının egemen kılınması ve sürdürülebilmesidir.
- Türkiye'nin milli güvenliğini ve milli çıkarlarını korumak ve geliştirmek; çevremizde barış, istikrar ve güvenlik kuşağı oluşturmak; başta komşularımız olmak üzere bütün ülkelerle karşılıklı saygı ve yarara dayalı ilişkiler kurmak; mevcut sorunları Türkiye'nin hak ve çıkarları korunarak uluslararası hukuk çerçevesinde adil ve kalıcı çözümlere kavuşturmak dış politikamızın temel hedefleri olacaktır.

- Türkiye her şart altında uluslararası hukuk ve meşruiyetin yanında olacaktır. Diğer devletlerce de bu yaklaşımın benimsenmesi, ilişkilerin gelişmesinin vazgeçilmez ön şartı olacaktır.
- Türkiye, merkezinde yer aldığı Kafkasya–Balkanlar–Orta Doğu üçgeninde barış ve güvenliği tehdit eden sorunların çözümünde öncülük yapacaktır.
- Irak politikamıza, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması; Irak'taki Türkmen varlığının meşru hakları ve güvenliğinin haleldar olmaması ve Irak topraklarında Türkiye için güvenlik tehdidi oluşmaması yön verecektir.
- Türkiye, Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması, barış ve istikrara kavuşması için üzerine düşeni yapacak, iç savaşın sona erdirilmesinden sonra Suriye'nin refah ve istikrara kavuşturulmasının yanı sıra demokratikleşme ve kalkınma sürecine katkı yapacaktır.

- MHP uluslararası terörizm, kitle imha silahlarının yayılması, insan kaçakçılığı, silahlanma, küresel ısınma, yasadışı göç gibi küresel sorunların çözümü ve küresel barış ve adaletin sağlanması için Türkiye'nin somut desteğini sunma vizyonu taşımaktadır.
- Türkiye dünyanın neresinde olursa olsun tüm soydaşlarımızın ve vatandaşlarımızın hak ve hukukunun korunması için gayret gösterecektir.
- Türk dünyası ve yurtdışında yaşayan Türklerle ilişkilerin koordinasyonu ile ilgili kurumları da çatısı altında toplayacak “Türk Dünyası Bakanlığı” kurulacaktır.
- Kıbrıs, Türkiye'nin en önemli milli davasıdır. Türkiye'nin Kıbrıs üzerinde kurucu antlaşmalardan kaynaklanan vazgeçilemeyecek ve tartışılmayacak ahdi hak ve yükümlülükleri bulunmaktadır. Siyasi çözüm kapsamında Türkiye'nin etkin ve fiili garantisinin aşındırılması ya da olumsuz etkilenmesi hiçbir şart altında kabul edilmeyecektir. Kıbrıs Türkünü 1974 öncesi şartlara zorlayacak hiçbir oldu bitti kabul edilmeyecektir.

- AB'nin Türkiye'nin milli birliği ve bütünlüğü; terör ve bölücülük; Kıbrıs, Yunanistan ve Ermenistan gibi temel dış politika sorun alanlarındaki yaklaşımının Türkiye'nin çıkarlarına zarar vermemesi kaydıyla katılım müzakerelerinin sürdürülmesi ve tam üyelik dışındaki yaklaşımların kabul edilmemesi politikamızın esasını oluşturacaktır.
- ABD ile ilişkilerimizin; ekonomik, siyasi ve güvenlik boyutlarıyla her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet edecek şekilde, eşitlik ve karşılıklılık temelinde yürütülmesi esas olacaktır.
- Rusya ile ilişkilerimize önem atfetmekteyiz. Balkanlar, Karadeniz ve Kafkasya bölgesindeki yıllanmış sorunların çözümünde Türkiye ile Rusya'nın işbirliği belirleyici bir unsur olacaktır. Rusya ve komşusu olduğu ülkelerle barış, istikrar ve bölgesel işbirliğini hedef alan ilişkilerin ve ortak ekonomik projelerin geliştirilmesi için çok yönlü politikalar izlenecektir.
- Japonya ve Çin başta olmak üzere Doğu Asya ülkeleriyle kapsamlı ilişkiler geliştirebilmesine yönelik girişimlerde bulunacaktır. Benzer şekilde;

Hindistan, Güney Afrika Cumhuriyeti, Brezilya ve Meksika gibi ülkelerle ilişkilerimizin derinleştirilmesi de dış politikamızın önemli bir gündem maddesi olacaktır.

- Başta tarihî ve kültürel bağlarımız olan Kuzey Afrika ülkeleri ile olmak üzere, tüm Afrika ülkeleriyle diplomatik, siyasî, ekonomik, ticarî, sosyal ve kültürel ilişkiler geliştirilecek ve derinleştirilecektir.

Geleceğin birlikte inşası

- Türk siyaset hayatında, **“Önce Ülkem ve Milletim, Sonra Partim”** ilkesi çerçevesinde ve demokratik sorumluluk kültürüne sahip bir anlayışla siyaset yapan Milliyetçi Hareket Partisi, milletinden aldığı destek ile **“Lider Türkiye”**nin inşasını gerçekleştirecektir.
- Partimiz; siyasi sahnedeki varlığı ile nasıl ki geçmişte demokratik standartların yükseltilmesine ve uzlaşî kültürünün tesis edilmesine katkı sağlamışsa, gelecekte de siyaset kurumunun saygınlığının, demokratik değerlerin ve hukukun üstünlüğünün garantörü olacaktır.

- Hedefimiz; Türkiye ve dünya dinamiklerini müdrik bir vizyon ile çağrı Türkçe algılayıp yorumlamak, milleti yüceltme ve devleti ebed-müddet kılma ülküsüyle geleceğin **"Küresel Güç Türkiye"**sini inşa etmektir.
- Ortak bir kararlılıkla varılabilecek ve sürdürülebilir kılınacak olan **"Küresel Güç Türkiye"** öngörüsü, kökleri Türk milletinin tarihi ve kültürel gerçekliklerine dayanan ve geleceği kucaklayan bir anlayışın ifadesi ve Türkiye merkezli yeni bir medeniyet ve yeni bir dünya tesis etmeyi kendisine siyasi misyon olarak kabul eden Milliyetçi Hareket'in uzun vadeli stratejik hedefidir.
- Türkiye merkezli medeniyet projesi; dünyada demokratik standartların yükseltilmesini, refahın artırılmasını, insan hak ve hürriyetlerinin teminat altına alınmasını, adaletin hakim kılınmasını, barış ve huzurun tesis edilmesini, çatışma ve gerilimlerin yok edilmesini, yoksulluğun kökünün kazınmasını, insanca yaşamının erdemlerinden tüm insanlığın nasibini almasını sağlayacaktır.
- Türk milletinin başlatacağı medeniyet yürüyüşü; manevi köklerini

Türk-İslam kaynaklarında bulacak, kültürel temellerini kadim değerlerimiz üzerine kuracak, ihtiyaç duyduğu enerjiyi ise Türk milletinin büyüme, ilerleme, çağlar üzerinden sıçrama ve yeryüzüne adalet taşıma ideallerinden alacaktır.

▪ Bu yürüyüş, öncelikle Türkiye'yi kendisine güvenen, kendi gücüyle ayakta duran, başı dik, karnı tok ve özgür bireylerin yaşadığı onurlu bir ülke hâline getirme yürüyüşüdür. Küreselleşme olgusunun insani bir nitelik kazanmasını ve adaletli hale gelmesini hedefleyen insan merkezli bir yürüyüşür.

▪ Öngörülen hedeflere ulaşmış bir Türkiye'de kronik sorunlar çözülmüş, ortak milli ve manevi değerler ekseninde buluşulmuş, milli birliğin siyasi, sosyal ve kültürel temelleri güçlendirilmiş, zengin ortak değerlerin bütünleştiriciliğinde milli şuur oluşturulmuş ve bin yıllık kardeşlik hukuku yüceltilmiş olacaktır. Türkiye küresel düzeyde söz sahibi, siyasi, ekonomik ve diplomatik alanda belirleyici bir güç olacaktır.

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

“Ülkenin Geleceği”

www.mhp.org.tr